

การสร้างอุดมการณ์สิ่งแวดล้อมนิยมในโฆษณา

เนตรดาว แพทย์กุล

วิทยานิพนธ์นี้เสนอต่อบัณฑิตวิทยาลัยเพื่อเป็นส่วนหนึ่ง
ของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญา
ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาวิชาการพัฒนาลังคม

บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
กุมภาพันธ์ 2543

การสร้างอุดมการณ์สิ่งแวดล้อมนิยมในโฆษณา

เนตรดาว แพทย์กุล

วิทยานิพนธ์นี้ได้รับการพิจารณาอนุมัติให้นับเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรปริญญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาวิชาการพัฒนาสังคม

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

.....
ประธานกรรมการ

อาจารย์ ดร.อานันท์ กาญจนพันธ์ุ

.....
กรรมการ

ศาสตราจารย์ ดร.ยศ สันตสมบัติ

.....
กรรมการ

อาจารย์ ดร.อภิญา เฟื่องฟูสกุล

25 กุมภาพันธ์ 2543

ลิขสิทธิ์ของบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเชียงใหม่

กิตติกรรมประกาศ

ใครบางคนกล่าวไว้ว่า ชีวิตคือการแสวงหา และตราบที่เรายังคงค้นหา เราก็คงได้เรียนรู้แง่มุมอันลึกซึ้งของการมีชีวิตมากขึ้น วิทยานิพนธ์เล่มนี้เปรียบเสมือนผลึกของการเดินทางตลอด 3 ปีเศษที่ผ่านมา เพื่อค้นหาคำตอบบางประการที่ค้างคาอยู่ภายในจิตใจ จากประสบการณ์ทำงานช่วงเวลาที่ผ่านมา ทว่ากระบวนการค้นหาคำตอบในวิทยานิพนธ์เล่มนี้ กลับทำให้ผู้เขียนพบคำตอบที่ไม่ได้ตั้งใจจะค้นหา ซึ่งผู้เขียนหวังว่า จะเป็นฐานในการสร้างชีวิตที่มีคุณค่าต่อไปในอนาคต

การทำวิจัยครั้งแรกของชีวิต ย่อมมีอุปสรรคนานา เบื้องหลังการสร้างวิทยานิพนธ์เล่มนี้ จึงมีสมองและสมองมือของหลายคนร่วมช่วยเหลือเกื้อกูล ผู้เขียนรู้สึกเป็นหนี้บุญคุณคณาจารย์แห่งภาควิชาสังคมวิทยาและมานุษยวิทยา คณะสังคมศาสตร์ ซึ่งให้ความรู้อันมีคุณค่าแก่ผู้เขียน โดยเฉพาะอย่างยิ่ง ท่านอาจารย์อานันท์ กาญจนพันธ์ ครูผู้สอนให้รักในความรู้ ชี้นะมมมองปัญหาสังคม ตลอดจนเตือนให้ตระหนักถึงความรับผิดชอบของงานวิชาการต่อการแก้ไขปัญหาของสังคม ความอดทนในการอบรมสั่งสอนของท่าน ช่วยให้งานวิจัยชิ้นนี้สามารถคลำทางอันวกวน จนลุล่วงตามที่ควรจะเป็นได้ ในที่สุด ขอขอบพระคุณอาจารย์ ดร.ยศ สันตสมบัติ ดร. อภิญา เพ็ญฟูสกุล และดร. จามะรี เชียงทอง ผู้ให้คำแนะนำอันมีค่า ในการปรับปรุงวิทยานิพนธ์ให้มีความสมบูรณ์มากขึ้น

ผู้เขียนขอขอบพระคุณอาจารย์ ดร. เกษียร เตชะพีระ อาจารย์ธเนศ วงศ์ยานนาวา อาจารย์นพพร ประชากุล อาจารย์ชูศักดิ์ ภัทรกุลวณิช และอาจารย์ประชา สุวีรานนท์ แห่งมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ อาจารย์ ดร.จิรพร วิทยศักดิ์พันธุ์ แห่งคณะมนุษยศาสตร์ อาจารย์เอกกมล สายจันทร์ แห่งภาควิชารัฐศาสตร์ อาจารย์ฉลาดชาย รมิตานนท์ แห่งภาควิชามานุษยวิทยา อาจารย์ดร.สันฐิตา กาญจนพันธ์ แห่งภาควิชาภูมิศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ คุณวิฑูรย์ เพิ่มพงศาเจริญ และพีวีร์วัฒน์ ธีรประศาสตร์ แห่งโครงการฟื้นฟูชีวิตและธรรมชาติ ซึ่งท่านทั้งหลายได้ให้คำแนะนำอันมีคุณค่าหลายประการ ในช่วงของการก่อร่างสร้างความคิด

ผู้เขียนรู้สึกซาบซึ้งในน้ำใจของมิตรอีกหลายคน ที่ให้ความสนับสนุนในวาระต่างๆ ไม่ว่าจะเป็น เจน คำ พิซุบและหนึ่ง ที่แนะนำข้อมูลอันมีค่า จูจี้และพีพจนา ผู้ให้ที่พักพิงแดนไกลระหว่างเก็บข้อมูล พี่เป๊ะและน้องเอก ผู้ช่วยแก้ปัญหาเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์ อัมพวา น้องผู้ช่วยตรวจทานความถูกต้องของต้นฉบับ อาจารย์ศรวณีย์ สุขุมมาท ผู้กรุณาช่วยเหลือในการแปลบทคัดย่อ พี่บานชื่น ทาจันท์ ผู้ช่วยประสานงานกับทางมหาวิทยาลัยจนอุปสรรคต่างๆ ลุล่วงไปด้วยดี รวมถึงพฤกษ์ เกาถวิล ผู้ให้กำลังใจและความช่วยเหลืออันนับประการที่ไม่อาจประเมินค่าได้ และขอกราบขอบพระคุณแม่ ซึ่งเสียสละเพื่อให้โอกาสผู้เขียนได้แสวงหาความรู้ ทั้งยังให้กำลังใจเสมอมา

สุดท้ายนี้ ขอขอบคุณ กองทุนซาคาคาว่า ผู้สนับสนุนค่าใช้จ่ายจำนวนหนึ่งในการทำวิจัยครั้งนี้

เนตรดาว แพทย์กุล